Senát otevřel problém rozvodové novely a nutnost ochrany dětí před násilím, upozornili na to odborníci na kulatém stolu

Datum	11.3.2026
Subjekt	Senát PČR
Autor	Andrea Kubová
Region	Czech Republic - Entire Czech Republic
Kategorie	Social services, Politics, Self-government, Education

Senátní sociální výbor ve spolupráci se školským výborem uspořádaly odborný kulatý stůl „Dítě v ohrožení: Ochrana dětí před násilím se po rozvodové novele zhoršila. Řešení existuje.“ V diskuzi, kterou iniciovali senátorky a senátoři Hana Kordová Marvanová, Helena Pešatová, Věra Procházková, Jiří Vosecký a Břetislav Rychlík, zaznělo, že násilí na dětech je naprosto nepřijatelné a stát má povinnost děti chránit v případech konfliktního rozchodu rodičů. To se podle organizátorů dnes neděje a nedávno schválená tzv. rozvodová novela tyto situace neřeší a děti dostatečně nechrání.

Senátoři a poslanci napříč politickým spektrem i zástupci ministerstev byli konfrontováni se závěry, že rozvodová novela významně oslabuje ochranu dětí, zejména v případech rodičovských sporů, kde se objevují závažné formy domácího násilí nebo vysokého konfliktu. Na klíčové nedostatky rozvodové novely upozorňovali advokáti, psychologové, terapeuti i zástupci neziskových organizací – mimo jiné na to, že zákon v opatrovnickém řízení nechrání dítě dostatečně ani tehdy, pokud je jeden z rodičů odsouzený za domácí nebo sexuální násilí, což může ohrozit bezpečí a zdravý vývoj dítěte.

„Pokud odborníci z praxe upozorňují, že současná právní úprava a systém sociálně-právní ochrany dětí jim neposkytuje dostatečnou ochranu, je primárním úkolem politiků najít řešení, které bude skutečně v nejlepším zájmu dítěte. Bezpečí a ochrana před násilím a týráním musí být vždy na prvním místě,“ uvedla senátorka a členka senátního Výboru pro sociální politiku **Hana Kordová Marvanová**.

„Zkušenosti z praxe ukazují, že je nutné věnovat maximální pozornost také situacím, kdy se v rodině objevují závažné rizikové faktory, jako je domácí násilí, závislosti nebo jiné okolnosti, které mohou negativně ovlivnit vývoj dítěte. Cílem dnešního kulatého stolu je hledat konkrétní řešení, jak nastavit legislativu i její praktické uplatňování, aby každé dítě mělo možnost vyrůstat v prostředí, které mu poskytuje bezpečí, stabilitu a podmínky pro zdravý vývoj,“ uvedla senátorka a členka Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí **Helena Pešatová**.

Advokátka **Markéta Chudáčková** zdůraznila: *„Do soudních síní je třeba vrátit zákon, nejlepší zájem dítěte bez zákonných mezí ve sporných řízeních nestačí. Tento stav vede k umožnění svévole, právní nejistoty rodičů i dítěte a porušování základních práv všech zúčastněných. Nemáme jasné zákonné meze ani nástroje k ochraně dítěte.“*

„V každém opatrovnickém sporu musí být na prvním místě bezpečí a zájem dítěte. To nesmí být jen fráze. Pokud existuje podezření na domácí nebo sexuální násilí, musí systém umět reagovat rychle, citlivě a ve spolupráci všech institucí – od sociálních pracovníků přes soudy až po odborníky z oblasti psychologie. Naším cílem je posilovat takové nastavení systému, aby děti byly skutečně chráněny,“

uvedl ministr práce a sociálních věcí **Aleš Juchelka**.

Kulatého stolu se kromě senátorů a odborníků zúčastnili také někteří poslanci. Poslankyně a členka sněmovního Ústavně-právního výboru **Helena Válková** uvedla: *„Je naší povinností a právem současně zasáhnout tehdy, když uplatňování nové právní úpravy má v praxi kontraproduktivní důsledky. A přesně to je případ tzv. velké rozvodové novely, která ve vysoce konfliktních sporech může dítě vážně ohrozit především tím, že některé instituty, jako např. úprava péče jednoho rodiče nebo zásahy do rodičovské kompetence jsou upraveny zákonem příliš obecně nebo dokonce potřebná úprava chybí. Proto musíme rychle nejasnou právní úpravu konkretizovat, abychom předešli nejednotnému a nahodilému rozhodování, které se může na osudu konkrétních dětí fatálním způsobem podepsat. Příklady z praxe nám již nyní ukazují, že nejde o nepodloženou obavu, ale o reálné riziko, kterému již nyní čelí některé opatrovnické případy, kdy chybějící nebo vágní právní úprava umožňuje výklad, který v praxi vede k praktikám vážně ohrožujícím zdravý duševní i tělesný vývoj dítěte.“*

Podle expertů se nejedná o ojedinělé případy. Instituce například neumí včas identifikovat, zda je dítě „rukojmím“ ve sporu mezi rodiči, a nedokážou často rozpoznat ani to, že k psychickému či domácí násilí dochází. *„Současná právní úprava je snadno zneužitelná v případech vysoce konfliktního sporu a domácího násilí, protože popírá existenci patologického rodičovského chování,“ zdůrazňuje advokátka **Daniela Holá**.*

Současná pravidla podle přítomných odborníků v řadě případů děti dostatečně nechrání. *„Pokud existuje podezření na domácí nebo dokonce sexuální násilí, musí mít bezpečí dítěte přednost před jakýmkoli jiným zájmem v opatrovnickém řízení,“* doplnila psycholožka **Helena Petrová**. *„Dítě nepotřebuje vítězství jednoho rodiče nad druhým. Potřebuje, aby konflikt dospělých nepřerostl jeho psychické možnosti,“* varuje psycholog a rodinný terapeut **Martin Galbavý**.

Účastníci kulatého stolu se shodli, že ochrana dítěte musí být vždy absolutní prioritou státu, a apelovali na nutnost rychlé změny legislativy, zlepšení fungování orgánů sociálně-právní ochrany dětí a posílení spolupráce mezi soudy, sociálními pracovníky, psychology a dalšími institucemi. Z debaty tak zaznělo jednoznačné poselství: bezpečí dítěte musí být vždy na prvním místě.

Fotografie z kulatého stolu naleznete zde.

Kontakty pro média:

Hana Kordová Marvanová, členka Výboru pro sociální politiku, e-mail: marvanovah@senat.cz, tel.: 605 200 088

Helena Pešatová, členka Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, e-mail: pesatovah@senat.cz

https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=4030